

Hayatın yirmi dokuz üstün niteliği

Abdullah Bey: “10. Sözde Zeylin İkinci Parçasının Birinci Makamında ‘hayatın yirmi dokuz hassası’ tâbiri var. Bunu açar mısınız?”

Bedüzzaman Hazretleri, “Allah’ın rahmet eserlerine bir bak: Yeryüzünü, ölümünün ardından nasıl hayatlandırıyor! Şüphesiz O, ölümlere de böylece hayat verecektir. O, her şeye Kadirdir”¹ âyetinin bir tefsiri olarak Hayy ismini incelediği Otuzuncu Lem’a’nın Beşinci Nüktesinde hayatın ve mahiyetinin ne olduğunu yirmi dokuz maddede bildirir. Hayy ve Muhyî isimlerinin mühim bir tecellîsi olan hayatın yirmi dokuz üstün niteliğini özetle buraya alalım:

- 1- Hayat; bu kâinatın en ehemmiyetli gayesidir.
- 2- Hayat; bu kâinatın en büyük neticesidir.
- 3- Hayat; bu kâinatın en parlak nurudur.
- 4- Hayat; bu kâinatın en lâtif ve en hoş özüdür, mayasıdır, hamurudur.
- 5- Hayat; bu kâinatın gayet süzölmüş bir çekirdeğidir.
- 6- Hayat; bu kâinatın en mükemmel meyvesidir.
- 7- Hayat; bu kâinatı olgunlaştıran en harika mekanizmadır.
- 8- Hayat; bu kâinatı güzelleştiren en güzel yüzdür.
- 9- Hayat; bu kâinatın en güzel süsüdür.
- 10- Hayat; bu kâinatın unsurlarını birleştiren bir sırdır.
- 11- Hayat; bu kâinatın birim ve parçalarının birlik bağıdır.
- 12- Hayat; bu kâinatın mükemmel oluşunun kaynağıdır.
- 13- Hayat; san’at ve mahiyetçe bu kâinatın en harika bir ruh sahibi sırrıdır.
- 14- Hayat; bu kâinatın; en küçük bir mahlûku, bir kâinat hükmüne getiren mucizeli bir hakikatidir.

- 15- Hayat; bu kâinatın özünü ve özetini her küçük mahlûkta toplayan bir kudret mucizesidir.
- 16- Hayat; en küçük bir mikro-parçayı en büyük bir kütle kadar büyük kılan, en küçük bir canlıyı bir âlem hükmüne getiren ve sevk ve idare cihetinde kâinatı bölünmesi ve ortaklığı kabul etmez bir bütün haline getiren fevkalâde harika bir İlâhî san'attır.
- 17- Hayat; bu kâinatın mahiyetleri ve parçaları içinde Hayy ve Kayyum olan Allah'ın varlığını, birliğini ve Allah'ın birlik tecellîlerini gösteren işaretlerin en parlağı, en keskini, en kesini ve en mükemmelidir.
- 18- Hayat; Allah'ın san'at eserlerinin hem en gizlisi, hem en görüneni; hem en kıymetlisi, hem en ucuzu; hem en nezih, hem en parlağı ve en mânâlısıdır.
- 19- Hayat; sair varlıkları kendine hizmet ettiren nazlı, nazik ve nezih bir Rahmet cilvesidir.
- 20- Hayat; Allah'ın isimlerinin ve sıfatlarının gayet geniş bir tecellî alanıdır.
- 21-Hayat; Rahman, Rezzak, Rahîm, Kerim, Hakîm gibi çok isimlerin cilvelerini kendinde toplayan; rızık, hikmet, inayet, rahmet gibi çok hakikatleri kendine tâbi eden ve görmek, işitmek ve hissetmek gibi bütün duyguların kaynağı olan Allah'ın eşsiz bir hilkatidir.
- 22- Hayat; bu kâinatın tasfiye ve temizlik yapan, terakkî veren ve nurlandıran büyük tezgâh makinesidir. Öyle ki, milyarlarca zerreye ve hücreye yuva olan her canlı vücut, o zerrelerin vazife yapmaları, yaratılış talimat ve emirlerini yerine getirmeleri ve böylece nurlanmaları için bir okul, bir kışla ve bir misafirhane hükmündedir. Hayy ve Muhyî olan Cenâb-ı Allah hayat makinesi vasıtasıyla, bu karanlıklı, fani ve süflî olan dünya âlemini latifleştiriyor, ışıklandırıyor, bir nevî beka veriyor ve böylece bakî bir âleme gitmeye hazırlıyor.
- 23- Hayat; iki yüzü, yani mülk ve melekût yüzleri, yani dış ve iç yüzleri parlak, kirsiz, noksansız ve ulvî olan, perdesiz, vasıtasız, doğrudan doğruya Allah'ın kudret elinden çıkan bir müstesna mahlûktur.
- 24- Hayat; altı iman rüknüne birden bakan ve ispat eden bir yüksek hakikattir.
- 25- Hayat; Allah'ın varlığını ve benzersiz ve ezelî hayatını gösteren bir yüksek burhandır.

26- Hayat; âhiret yurdunu ve âhiret yurdundaki baki hayatı tam bildiren bir büyük delildir.

27- Hayat; meleklerin hayatlarından haber veren bir nuranî hakikattir.

28- Hayat; peygamberlerin hayatlarına, kitapların hayatı anlamlandırmalarına, Allah'ın kader ve kaza ile hayatı yönlendirmesine pek kuvveli bakan ve bildiren bir mânevî göstergedir.

29- Hayat; bu kâinatın en mühim bir İlâhî maksadı olan şükür, ibadet, hamd ve muhabbeti netice veren bir büyük sırdır.²

Üstad Hazretleri hayatın bu yirmi dokuz hassasını ifade ettikten sonra böyle yüksek meyveleri bulunan hayatın Allah'ın Hayy ve Muhyî isimleri için yüksek bir burhan teşkil ettiğini bildirmiş; hayatın gayesini, "rahatça yaşamak, gafletle lezzetlenmek ve heveskârâne nimetlenmek" olarak görenlerin hayat nimetine, şuur hediyesine ve akıl ihsanına karşı dehşetli bir nankörlük içinde bulduklarını beyan etmiştir.³

Cenâb-ı Hak cümlemize hayatı anlamayı ve hayat için Allah'a şükretmeyi nasip ve müyesser kılsın. Âmin.

Dipnotlar:

1- Rûm Sûresi: 50

2- Lem'alar, s. 510-512

3- A.g.e., s. 512